

Ministerie van Economische Zaken

Bevers en de Wet natuurbescherming

14 april 2022

Gerie Mensink

Ecologisch adviseur V&H

WNB en RVO

-2 sporen:

gebieden (N2000) en

*LNV vergunningen, doelsoorten (H2)

soorten (HRL, VRL, NL)

* RVO ontheffingen, soortenlijst (H3)

provinciegrens overstijgende projecten

(Defensie, RWS, WindOpZee, luchthavens, Tennet, Gasunie, ProRail)

*** provincies doen al het andere, en w.o. jacht.**

RVO en WNB 2

-RVO is namens Minister van Natuur en Stikstof het bevoegd gezag

discussiëren over zin of onzin van wetsartikelen heeft dus geen zin. Al zouden we het willen, we kunnen de wet niet veranderen.

-RVO levert een juridisch product, een besluit dat AWB-proof moet zijn en bij een rechter overeind moet blijven

ecologische discussies maken maar een deel uit van alle afwegingen.

WNB en RVO 3

-RVO toetst aanvragen en geeft ontheffingen en gedragscodes af

-RVO doet de Handhaving op NBW

-RVO adviseert niet

Aanvragers (dan wel hun adviseurs) zijn verantwoordelijk voor tijdig en goed onderzoek.

Zowel juridisch, proces en inhoud.

We willen waar we kunnen wel meedenken.

RVO en WNB 4

Wat is een ontheffing of gedragscode?

Toestemming om de wet te overtreden

*onder voorwaarden!

*niet aan voorwaarde voldaan, dan overtreding, dus handhaving mogelijk...

Belangen

bij de juiste belangen kán ontheffing afgegeven worden,

maar alleen als aan voorwaarden van goed onderzoek en goede maatregelen is voldaan (zorgvuldige besluitvorming AWB). Art. 3.10 ruimere belangen, maar ook mogelijk voorwaarden aan de orde

Soortenbescherming

1. Vogels (par. 3.1):

de beschermingsverboden en ontheffingsgronden zijn één-op-één overgenomen van de Vogelrichtlijn.

2. Dieren en planten van soorten van Europees belang

(par.3.2): de beschermingsverboden en ontheffingsgronden zijn één-op-één overgenomen van de Habitatrictlijn en de verdragen van Bern en Bonn w.o. **bever**.

3. Overige dier- en plantensoorten (par. 3.3)

soorten zijn opgesomd in de bijlage, w.o. **das**.

Enkele verboden, ruime ontheffingsgronden (vergeleken met richtlijnen).

Maar geen lichtere bescherming of toetsing!

Schadebestrijding, populatiebeheer en jacht 1

- Voor de bestrijding van schade door grondgebruikers is voorzien in een landelijke lijst van schadeveroorzakende soorten, en door **provincies** vastgestelde provinciale lijsten.
- Voor populatiebeheer verlenen **gedeputeerde staten** ontheffing van de soortenbeschermingsverboden aan faunabeheereenheden, op basis van faunabeheerplan.
- De jacht door jachthouder in zijn jachtveld (op basis van jachtrecht): fazanten, wilde eenden, houtduiven, hazen, konijnen.

***De bever staat niet op bovengenoemde lijsten en valt dus niet onder jacht of schadebestrijding.**

***Voor vernielen, vangen of eventueel doden/verwonden is ontheffing nodig, dus RVO.**

Nu naar het spoor...

- **Beverburcht/ pijp in een spoordijk? Welke overtreding?**

- Beschermde **voortplantingsplaats of rustplaats** van beschermde soort (art.3.5 lid 4)

Verwijderen door dichtmaken kamer onder spoor is dus overtreding

- Vernielen **leefomgeving**, leidt tot vernielen rust- en voortplantingsplaats (want die functioneert niet meer) (ook art 3.5 lid 4).

Bv droogleggen watersysteem

- (opzettelijk) **Verstoren** (art 3.5 lid 2)

Juridisch verstoren niet zelfde als opschrikken. Bv als sprake is van missen voortplantingsseizoen. Effect op voortplanting.

Nu naar het spoor...

-(opzettelijk) **Vangen/doden/verwonden.** (art.3.5 lid 1)

De wet verbiedt het, bij juiste belangen kan ontheffing afgegeven worden. Dat is dus mogelijk, onder *voorwaarden*

Doden mag en kan, maar alleen als andere opties niet mogelijk zijn. Ook als 'collateral damage' indien het gaat om andere beschermde soorten. Maar mét ontheffing en onder voorwaarden.

RVO geeft in principe geen ontheffing voor doden en verwonden. Bij acuut gevaar voor bv treinontsporing is daar uitzondering op gemaakt. *En zelfs voor die uitzondering is veel moeite gedaan.*

Opties mbt WNB

Nu acuut gevaar/calamiteit, onverwacht, niet voorzienbaar:

verwijderen zonder ontheffing, is overtreding,
maar *geen handhaving*. Wel opdracht inventarisatie risico's ihkv
handhavingsbevoegdheid (voorwaarde bij akkoord op overtreding)

Nu risico, maar geen acuut gevaar, maar wel op korte termijn, voorzienbaar

spoedontheffing, beperkte toetsing, belangenafweging

bij behandeling Taarlo werd De Punt genoemd, maar was nog niet acuut, maar wel hoog risico. Twee weken later verzakking.

Nu risico, maar bekend/geïnteriseerd, beoordeeld, voorzienbaar:

reguliere ontheffing, normale onderzoeksopgaaf, normale toetsing (jaar van te voren ivm leefwijze (potentieel aanwezige soorten) en mogelijk mitigatieopgaaf.

Aandachtspunten/knelpunten

- Bevoegdheid
- -Ingang hol buiten spoortraject, maar pijp/hol binnen...
 - *provincie 'doet' het vangen indien aan de orde, RVO het repareren spoor/vernielen kamer/pijp/burcht.
Lastig? Wellicht, maar in goed overleg kan veel.
- Standaard werkwijze, protocol, gedragscode

Wordt nu aan gewerkt. Lastige is dat juridische werkelijkheid en uitvoeringswerkelijkheid niet altijd vlot samengaan. Besluit vraagt zorgvuldigheid, goed onderzoek en hoge mate van zekerheid van conclusies. Praktijk vraagt snelheid, kostenafweging.

Aandachtspunten/knelpunten

- Standpunten RVO kunnen vervelend voelen, dwingend overkomen soms, maar wij kunnen de wet niet veranderen en een organisatie kan werkwijze, opbouw besluitvorming en keuzes in principe wel aanpassen. Is eenvoudig, maar complex, dus niet makkelijk.
- RVO heeft begrip, maar niet altijd de mogelijkheid om af te wijken.
- Bijvoorbeeld moet het inventariserend onderzoek altijd goed en tijdig worden uitgevoerd. Of dat nu voor een ontheffing is of een gedragscode maakt niet uit.

* *Een gedragscode is immers ook een soort ontheffing, waarbij het niveau van bescherming niet minder is, maar waarbij omwille van deregulering en vermindering van administratieve lasten slechts de formele component wordt vereenvoudigd (dus niet het onderzoek, mitigatie of de controle...)*

Aanvullingen, vragen, suggesties

- Brand los!